

**FACULTEIT DER RECHTSGELEERDHEID
van de Universiteit Leiden**

Concept-VERSLAG

van de digitale openbare vergadering van het faculteitsbestuur met de faculteitsraad van

11 april 2022

Behoudens goedkeuring van de raad

Aanwezig:

Van de faculteitsraad:

Namens de LSP-fractie:	mw. B. Polderman, dhr. V. van der Gun, dhr. C. Oort
Namens de fractie ONS Leiden:	dhr. M. Kaaks
Namens de CSL-fractie:	dhr. O. Schalk
Namens de LVS- fractie:	mw. L. Knoch
Namens de fractie Onafhankelijken:	dhr. mr. dr. G. Molier, mw. L.G.L. Ohnesorge
Namens de PP-fractie:	dhr. mr. G.J.A. Geertjes, mw. mr. dr. E.S. Daalder, dhr. mr. dr. M.L. van Emmerik, mw. dr. K.M. Pitcher

Van het faculteitsbestuur:

mw. prof. dr. J.P. van der Leun (voorzitter), dhr. prof. dr. mr. T. Liefwaard, dhr. prof. dr. mr. S.C.G. Van den Bogaert (online), mw. J. Külsen (assessor).

Van het faculteitsbureau:

mw. V.C. Versluis-Blankestijn (griffier en notuliste)

Afwezig:

Namens de fractie Onafhankelijken:	mw. L.G.L. Ohnesorge
Namens de PP-fractie	mw. dr. K.M. Pitcher
Namens de fractie ONS Leiden:	mw. C. Raijmakers

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter opent de vergadering om 10.01 uur en heet allen welkom.

2. Verslagen van de vorige vergadering

5 De verslagen van de vergadering van 7 maart 2022 worden zonder wijzigingen vastgesteld.

3. Aanmelding punten voor de rondvraag

LVS- fractie:

10 De fractie wil het graag hebben over de email die rond is gestuurd wat betreft het aanvragen van extra tijd voor tentamens.

LSP- fractie:

15 De fractie ontvangt graag een update over het verzoek om een magnetron. Mw. Sombroek geeft aan dat deze in de Global Lounge geplaatst zal worden, er zal wel goed voor de magnetron en de reinheid gezorgd moeten worden.

Daarnaast wil de fractie graag een update geven over de tentaminering in januari.

De fractie wil graag weten of de eerste en tweede kans tentamens meer synchroon kunnen lopen (schriftelijk/ mondeling).

20 De fractie wil weten of er een centraal informatiepunt gemaakt kan worden zodat studenten zich makkelijker kunnen aanmelden voor klankbordgroepen.

ONS Leiden:

25 De fractie wil graag een vraag stellen over de bestuursreactie van de midterm, deze wordt
vertrouwelijk behandeld.
Daarnaast wil de fractie graag een update over de ongeschoonde cijferlijsten en of de assessor een
update heeft over de stages in de juridische bachelor.

PP-fractie:

30 De fractie geeft aan dat er toch nog veel problemen zijn met SAP (reisvergoedingen).
De fractie heeft tevens een vraag over het thuiswerkbeleid (wel of niet naar het KOG).
Daarnaast wil de fractie graag weten of er nog iets feestelijks georganiseerd gaat worden voor de
promovendi die in coronatijd zijn gepromoveerd (online).
De fractie wil graag de communicatie van/ met studenten bespreken.
35 De fractie heeft een vraag over het wellicht toegankelijk maken van USIS voor docenten en/ of
secretariaten.

4. Organisatie *Ter informatie*40 **a. Oekraïne update**

De voorzitter geeft aan dat de universitaire taskforce is afgeschaald, de meest acute beginvragen zijn
verhelderd. Er wordt nu gekeken naar de lange termijn, een punt wat een grote vraag is voor alle
universiteiten: hoe gaan we om met studenten uit Oekraïne die gevlucht zijn en elders hun diploma
willen behalen. Verder zijn er heldere lijnen als mensen acute vragen hebben. De voorzitter benadrukt
45 dat er een noodfonds is, mochten mensen acute worden geholpen omdat er bijvoorbeeld geen geld
meer is dat dit snel te regelen is. De PP-fractie wil graag weten of er een centraal meldpunt is. De
voorzitter geeft aan dat deze er is, de contactgegevens staan op de website en dat mw. Anette van
Sandwijk vanuit de faculteit het aanspreekpunt is.

50 *Ter informatie***b. Update beloningrapport**

De assessor geeft graag een update over de status van de actiepunten die gekomen zijn uit het
rapport van beloning en positionering van studenten in gremia. Dit rapport is geschreven over het
harmoniseren van bijvoorbeeld faculteitsraadvergoedingen maar ook voor studieverenigingen. Een
55 aantal actiepunten liggen bij het LASSO, zij zijn bezig met het omvormen van de manier waarop
bestuursbeurzen worden uitgegeven. Dit is nu geüpdatet en kan nu universiteitsbreed worden
gebruikt. Daarnaast is de algemene erkenningsprocedure geharmoniseerd. Er moet nog gekeken
worden naar de vergoedingen voor de faculteitsraadleden. De andere punten worden nu door SOZ
opgepakt. Na een jaar zal dit geëvalueerd worden. De LSP- fractie merkt op dat bij enkele andere
60 rechtenfaculteiten de besturen minimaal hun collegegeld vergoed krijgen, in Leiden is dit anders. De
assessor gaat hier naar kijken op Centraal niveau. De voorzitter geeft aan dat het inderdaad per
universiteit verschilt, goed om hiernaar te kijken.

 *Ter informatie*65 **c. Update Leiden Law Park en Leiden Law Academy**

De voorzitter licht toe dat het Leiden Law Park onderdeel is van de binnenstadscampus, binnenkort
komt er een kleine designsessie om te kijken hoe we dit universitair vorm willen geven. Oscar Schalk
heeft aangegeven graag mee te denken. Dit zit dus in het grotere plan.
Het Leiden Law Academy is een doorontwikkeling met Life Long Learning vanuit de faculteit en het
70 bestaande Juridisch Post Academisch Onderwijs. Prof. Jean Pierre van der Rest is hier hard mee
bezig. Universitair lopen hier gesprekken over om dit gezamenlijk op te pakken (wat kunnen we
aanbieden en bredere doelgroepen). Dat Life Long Learning komt ook nar voren bij het Leiden Law
Park want daar zit een behoefte. Mante Kaaks van de fractie ONS Leiden geeft aan ook graag mee te
denken. De LSP- fractie wil graag weten of Life Long Learning alleen voor rechtsgeleerdheid is of ook
75 voor Criminologie. De voorzitter antwoordt dat dit zeker ook voor criminologie en economie is.

5. Onderwijs *Ter informatie*80 **a. Update coronamaatregelen, incl. extra kans**

Dhr. Liefwaard licht toe dat corona steeds minder bepalend is in de samenleving en dus ook voor de
universiteit. Heel concreet zijn er vanaf vandaag een aantal zaken veranderd, de belangrijkste is de
extra kans regeling die is beëindigt. Dat houdt in dat studenten die vanaf vandaag een tentamen doen
(herkansing of nieuw tentamen blok 4) niet meer in aanmerking komen voor de extra kans als ze niet

85 aanwezig kunnen zijn i.v.m. corona. Dit heeft ook te maken met het feit dat het steeds lastiger wordt om de extra kans te organiseren. Het is ook belangrijk om de medewerkers de ruimte te geven en de zomer te beschermen. De extra kansen die er nog zijn zullen bij de hertentamens versneld nagekeken worden. Het andere dat belangrijk is dat er niet meer voorzien wordt in aanvullende vormen van onderwijs. Het is belangrijk om te benoemen dat corona nog niet weg is, zijn er klachten of ben je positief getest dan niet naar de campus komen. De lijn is nu dat opleidingen en vakken aangeven hoe het onderwijs wordt aangeboden in geval de docent ziek is (opvang door collega of online college). 90 Ondertussen (voor de langere termijn) worden de voorbereidingen getroffen voor het geval we in het najaar weer met corona geconfronteerd worden en eventuele beperkende maatregelen. De LSP-fractie wil graag weten of er in de periode van de mogelijkheid tot een derde kans, veel gebruik van is gemaakt. Dhr. Liefwaard antwoordt dat er veel gebruik is gemaakt van de coronaknop maar door de filtering dat de student alleen in aanmerking komt voor de derde kans als de eerste kans gemaakt is, 95 is het aantal studenten dat een extra kans doet relatief klein. Het valt dus uit maar het is wel een extra kans en dus een extra tentamen dat georganiseerd moet worden. Sinds vandaag geldt weer de gebruikelijke regeling (examencommissie) en de lijn blijft: thuis blijven indien er klachten zijn. De ONS Leiden fractie vraagt of er goed gecommuniceerd gaat worden naar de studenten wat te doen indien ze corona krijgen. Dhr. Liefwaard zal dit nog extra checken en de opleidingsdirecteuren hier nog op wijzen. 100

Ter informatie

Midterm onderwijs bestuursreactie – vertrouwelijk

105 Zie het verslag van de besloten vergadering.

6. Onderzoek

Ter informatie

a. Onderzoeksvisitatie vervolgproces

110 Dhr. Van den Bogaert geeft een update over de onderzoeksvisitatie. Het College van Bestuur (CvB) heeft goedkeuring gegeven aan het ingediende plan van aanpak en tevens de commissie. Het zelfevaluatie rapport dat opgesteld moet worden zijn in concept opgesteld en zijn verdeeld over de verschillende leden van het onderzoeksbestuur voor feedback. Verder zijn er goede vorderingen omtrent de tabellen en grafieken. Mede ook op de suggestie van de secretaris: de faculteit heeft acht 115 verschillende onderzoeksprogramma's, deze programma- coördinatoren zijn gevraagd een zelfevaluatie te maken en van commentaar voorzien. Het idee is om dit af te ronden op 13 juni a.s.

b. Update RAF-ronde

Ter informatie

120 Dhr. Van den Bogaert licht toe dat er een aantal momenten in het jaar zijn waarop gekeken wordt of er nieuwe medewerkers zijn en die op basis van hun onderzoeksplan toegang krijgen tot het Meijers school krijgen. Hier hebben zich geen problemen voorgedaan. Wat ook deze keer is gedaan: voor het eerst is er een Meijersronde na vier jaar i.p.v. drie jaar. De medewerkers die het vorig jaar niet hebben gehaald hebben een mogelijkheid tot een hersteltraject gekregen en doorlopen. Voor het overige gaat 125 de volgende RAF-ronde aan het einde van het jaar weer opgestart worden.

7. Mededelingen/ Rondvraag

Facultaire toogdag

130 Dhr. Van den Bogaert geeft aan dat er een facultaire toogdag georganiseerd zal worden rond het thema van de invasie van Rusland in Oekraïne. De datum volgt nog maar zal naar alle waarschijnlijkheid in juni zijn.

Email aanvragen extra tijd voor tentamens

135 Dhr. Liefwaard geeft aan de betreffende zin in de email gezien te hebben en heeft Erik Reinders (onderwijsmanager) gevraagd om hier specifiek naar te kijken en anders te formuleren. Op zichzelf is het belangrijk om de studenten bewust te maken van het feit dat als er wijzigingen optreden of als een student niet kan meedoen dat dit tijdig doorgegeven wordt in verband met de gehele organisatie. Dit wordt dus opgepakt. Mw. Van der Tol (studieadviseur) ligt toe hoe dit gekomen is en zal dit stukje ook wijzigen in de toelichting. Waarschijnlijk is dit voortgekomen uit frustratie doordat meer dan de helft 140 van de extra tijders niet kwam opdagen, maar ook door de studieadviseurs zal dit worden opgepakt. Dhr. Liefwaard vult aan dat er op meerdere gebieden signaleerd wordt dat studenten makkelijk aangeven te komen maar uiteindelijk niet komen. Er wordt dan wel rekening gehouden in de organisatie met een grote opkomst maar uiteindelijk is dit dan niet zo, dat is wel een zorg. Hoe kunnen we met elkaar ervoor zorgen dat studenten niet op deze wijze door hun studie manoeuvreren en dat

145 ze zich bewust zijn van de implicaties die het niet op komen dagen met zich meebrengt. Suggesties
 hiervoor zijn van harte welkom. De LSP-fractie zou dit onderwerp graag een keer apart met elkaar
 over te spreken. Dhr. Liefwaard licht toe dat het gaat om concrete stappen om dit te adresseren en niet
 enkel protocollering of dreigen met consequenties. Het gaat om de manier van omgang met elkaar
 150 binnen de studie. Het zijn twee aparte punten waarover gesproken moet worden: het stimuleren van
 de participatie in colleges én het aanbieden van werkgroepen (inclusief het regelen van zalen en
 docenten) na inschrijvingen van de studenten en vervolgens komen studenten niet opdagen en
 hebben studenten zich ook niet afgemeld.

De PP- fractie toegankelijk maken van USIS voor docenten en/ of secretariaten.

155 Dhr. Liefwaard licht toe dat er een wens is geuit vanuit de secretariaten en docenten om meer een
 beeld te krijgen van studenten als zij op een bepaalde manier presteren in een vak (studiepatroon, is
 er iets aan de hand?). Hier zijn eerder ook al gesprekken over gevoerd. De faculteit ziet wel in dat een
 docent behoefte heeft aan een beter beeld van een student, ook in de behoefte van begeleiding. De
 huidige manier is dat dit via de studieadviseur geschiedt, de vraag is of dit toegankelijker kan. Het is
 160 puur een vraag uit oprechte betrokkenheid van de docent. Aan de andere kant moet er ook gewaakt
 worden voor teveel informatie die gedeeld wordt. Er moet dus gezocht worden naar een balans. Dit
 gesprek moet nog vorm krijgen, dit is ook besproken met Erik Reinders. Kirsten van der Tol
 (studieadviseur) biedt zich aan om bij deze gesprekken te zijn, dhr. Liefwaard geeft aan dat dit
 vanzelfsprekend is. De PP-fractie begrijpt de betrokkenheid en wens van de docenten, tegelijkertijd is
 165 het ook prettig dat een docent niet in Usis kan en dat de student dus ook niet meer of andere dingen
 kan verwachten van een docent. Deze punten graag meenemen, er zijn verschillende belangen die
 meegewogen moeten worden.

De fractie ONS- Leiden update ongeschoonde cijferlijsten

170 Dhr. Liefwaard geeft aan dat er contact is gezocht met de afdeling Juridische Zaken, deze afdeling gaat
 kijken naar het juridische argument maar hier is nog geen terugkoppeling van geweest. Indien het
 juridische argument gehard blijft kan de ongeschoonde cijferlijst niet afgewezen worden. De fractie
ONS Leiden geeft aan dat een tijdspad fijn zou zijn. Dhr. Liefwaard geeft aan dit ook aangegeven te
 hebben.

De LSP- fractie de eerste en tweede kans tentamens meer synchroon (schriftelijk/ mondeling)

175 Dhr. Liefwaard antwoordt dat dit inderdaad een mondeling mag worden bij de tweede kans, hiervoor
 wordt met name gekozen indien het om een kleine groep gaat. Er is met de examencommissie wel
 gesproken over een open boek tentamen in de eerste kans en een gesloten boek tentamen in de
 180 tweede kans. Hier moet voorzichtig mee omgegaan worden omdat dit een andere vorm van toetsing
 is. Dit moet goed gecommuniceerd worden naar de studenten.

De PP- fractie het gedrag van studenten en vervolgstappen (bejegening)

185 Dhr. Liefwaard geeft aan dat het gaat om de aard van de toonzetting van e-mails naar docenten. Er is
 binnen de faculteit rondgevraagd hoe dit te adresseren binnen de eigen faculteit. Er wordt snel aan
 protocollering gedacht, dit lijkt dhr. Liefwaard niet voldoende. Er is nu gevraagd om binnen de
 universiteit maar ook bij de zusterfaculteiten na te vragen: hoe ga je hier mee om en welke concrete
 suggesties kunnen we hieruit ophalen om dit het hoofd te bieden. Het is een omgangsvorm die vanaf
 het begin van de studie duidelijk moet zijn naar de studenten toe. Dat moet opvolging krijgen, het LLP
 190 is hier al mee bezig maar wellicht zijn er meer manieren om studenten voor te bereiden op
 communiceren tussen studenten en docenten. Er is dus behoefte aan concrete ideeën zonder gelijk
 naar de protocollering te grijpen. De PP- fractie geeft aan verrast te zijn door de reacties mede ook
 van andere universiteiten door het artikel in de Mare. Het is interessant dat dit ook in Utrecht heeft
 gespeeld en daar is een docentendecaan aangesteld, wellicht kan daar informatie over opgevraagd
 195 worden. Dit moet een breder gesprek worden omdat jonge docenten dit lastig vinden (ook om dit aan
 te geven bij leidinggevendenden). De LSP- fractie geeft aan dat het wellicht ook goed is om het voor
 studenten duidelijker te maken waar ze terecht kunnen met klachten over bijvoorbeeld een tentamen.
 Dan gaan studenten wellicht minder snel via evaluaties of via de mail de docenten direct benaderen.

De LSP- fractie update tentaminering

200 De LSP- fractie geeft aan dat na ruim 30 jaar is het idee er om de eerste week van januari vrij te
 houden, dat zou betekenen dat in de tweede week van januari drie tentamens afgenomen zouden
 worden zodat vóór 1 februari alles nagekeken zal zijn. Dat betekent dat één vak kortere tijd heeft dan
 15 werkdagen nakijktijd, dit gaat als pilot van start. Burgerlijk Recht heeft aangegeven dat het voor
 205 hun mogelijk is om de laatste in de week te zijn. Op die manier is er nog een klein voorbehoud: als het

echt niet goed uitkomt (twee 10-ect vakken achter elkaar) dan de vrijdag als snipperdag gebruiken. Dit was eigenlijk vanuit de fractie alleen bedoeld voor de eerstejaarsstudenten maar zoals het er nu op lijkt zou dit voor de gehele bachelor gelden, met een kleine slag om de arm omdat alleen eerstejaarsdocenten bij de overleggen waren. Daarom moet er in gedachte worden gehouden dat er een regeling gevonden moet worden met die tweede- en derdejaarsvakken om een extra nakijktermijn te krijgen. Deze vakken hebben niet te maken met de 1 februari- regeling waar de eerstejaarsdocenten wel rekening mee moeten houden. Het uitgangspunt dat er nu is op de faculteit, is dat de tentamens zo snel mogelijk moet volgen na de laatste onderwijsweek. Dit uitgangspunt kan in geding komen en ligt nu ter consultatie bij de OLC. Mw. Sombroek reageert dat er ook is gekeken naar het perspectief vanuit de docenten, het bestuur is aan het kijken of er geïnvesteerd kan worden in een docentenpool om dit meer mogelijk te maken. De eerste reacties met de afdelingsvoorzitters zijn vrij positief hierover. De LSP- fractie geeft hiervoor als suggestie dat masterstudenten hier wellicht voor gevraagd kunnen worden. Mw. Sombroek geeft aan dat er examenbevoegdheid moet zijn dus helaas is dat niet mogelijk. Dhr. Liefwaard is blij met deze concrete uitwerking, veel dank aan alle betrokkenen hiervoor. De definitieve uitwerking wordt tegemoet gezien. De tweede- en derdejaarsvakken moeten inderdaad de 15 werkdagen termijn hebben om na te kijken, uitzonderingen moeten via de vice-decaan Onderwijs. Dhr. Liefwaard geeft aan wel graag vermeld te hebben in de uitwerking dat er ook enig begrip moet zijn voor een eventueel geval van overschrijding van de termijn in deze periode. De LSP- fractie geeft aan dat mede om deze reden expliciet om een pilotversie gaat.

De LSP- fractie aanmelden studenten voor klankbordgroepen
De voorzitter geeft aan dat er regelmatig werkgroepen zijn die onderwerpen uitzoeken. Het is wel altijd de vraag hoe studenten hierbij te betrekken. Het idee van een centraal aanmeldpunt spreekt het faculteitsbestuur erg aan ook in het kader van transparantie en inclusiviteit. De assessor voegt toe dat elk jaar de panelgesprekken met de studenten gehouden worden, er wordt dan gesproken over het onderwijs en de kwaliteitsmiddelen waar studenten inbreng in hebben. Iedereen kan zich hiervoor inschrijven.

De fractie ONS Leiden juridische stages in de bachelor.
De assessor geeft aan dat er wordt gekeken naar dit onderwerp in de werkgroep Keuzevakken, er is een uitvraag gedaan onder studenten (enquête), deze input wordt ook onderdeel van de rapportage van de werkgroep Keuzevakken. De LSP- fractie merkt op dat ook in het rapport van de midterm Onderwijs commissie wordt gepleit voor stages in de bachelor, wordt dit ook meegenomen in het rapport van de werkgroep Keuzevakken? De assessor geeft aan dat dit inderdaad het geval is. Helaas heeft de werkgroep door ziekte vertraging opgelopen maar gaan nu weer opstarten, het verdere tijdspad is op dit moment nog onduidelijk.

De PP-fractie thuiswerkbeleid
Mw. Sombroek geeft aan dat het uitgangspunt is dat iedereen met een aanstelling van 0,5 fte of meer minimaal één dag in de week mag thuiswerken. De minimale aanwezigheid is twee dagen per week of 40% van de aanstelling. Dit zijn de kaders, medewerkers en leidinggevenden kunnen hier gezamenlijk afspraken over maken, bijvoorbeeld in de R&O- gesprekken of anderszins. Deze uitgangspunten gelden voor alle medewerkers dus ook voor leidinggevenden.
 Om een goed gesprek tussen leidinggevenden en medewerkers te faciliteren is de toolkit 'Let's Connect' in het leven geroepen. Deze biedt handvaten, webinars/ trainingen om zowel medewerkers als leidinggevende te helpen om bijvoorbeeld hun communicatievaardigheden te verbeteren, feedback te leren geven en open vragen te stellen. Er wordt de komende maanden veel aandacht aan deze toolkit besteedt in de interne communicatie. De toolkit kan ook door de medewerker gebruikt worden ter voorbereiding op een gesprek met de leidinggevende, bijvoorbeeld het R&O- gesprek.

De PP- fractie SAP-systeem
Mw. Sombroek heeft contact gezocht met de directeur van het ISSC: Joop van der Born. Het heeft vermoedelijk met de browser te maken die gebruikt wordt. Dhr. Peter Magielse kan benaderd worden over problemen met SAP (contactpersoon).

De PP-fractie festiviteit promoties die in coronatijd hebben plaatsgevonden
De voorzitter geeft aan dat er universitair gekeken wordt om hier iets extra's voor te doen. Het staat hoog op de agenda van de universiteit om deze mensen nog iets te bieden. Dhr. Van den Bogaert geeft aan dat het belangrijk is dat dit universitair opgepakt wordt, het moment van de promotie kan niet opnieuw gecreëerd worden maar hier nog wel aandacht aan besteden. Suggesties zijn welkom.

De studentgeleding wil graag de FR meer onder de aandacht brengen van de studenten. Op 22 april a.s. is er een gratis lunch in de Global Lounge om de FR goed te promoten. Er is ook contact opgenomen met de organisatie van de Leiden Law Podcast.

270

De LSP-fractie wil graag weten hoe in de toekomst de bachelor uitreiking gaat plaatsvinden, voorheen werd er een uitreiking georganiseerd in de Stadsgehoorzaal, gaat dit terugkomen? De voorzitter geeft aan dat hiernaar gekeken wordt samen met de andere jaarlijkse evenementen, niet bij alles gaat de faculteit terug naar pre-corona. Hier gaat nog naar gekeken worden.

275

De voorzitter wil graag nog de aandacht vragen voor UNA Europa. Dit is een mooie Europese alliantie waar de universiteit nu in zit naast EUniWELL. Per 1 juni a.s. is de universiteit full member en per 1 december a.s. moet de universiteit volledig geïntegreerd zijn (fully integrated member).

280

8. Sluiting openbare vergadering

De voorzitter sluit het openbare gedeelte van de vergadering om 11.15 uur.